

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 25. februar 2021

Hermed følger besvarelse fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af MOF alm. del spørgsmål nr. 907 stillet 17. februar 2021 efter ønske fra MF Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 907

”Vil ministeren kommentere de beskrevne problemstillinger i artiklen ”Landboformand: Hvor er belægget for vanvidsregler om minkgylle?” fra Landbrugsavisen den 16. februar 2021? Og vil ministeren redegøre for baggrunden for reglerne samt svare på, om ministeren vil ændre reglerne og hvordan ministeren vil løse problemstillingerne, så det under hensyntagen til sundhedsreglerne samtidig bliver praktisk anvendelige regler for landmændene? Ministeren bedes desuden opstille, hvilke muligheder der er for udbringning snarest uden kalkning af minkgyllen?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fødevarestyrelsen, som oplyser følgende:

”Fødevarestyrelsen bemærker indledningsvis, at der ikke er sundhedsmæssigt begrundede restriktioner for udbringning af gylle fra minkbesætninger, som ikke var mistænkt for eller konstateret smittet med COVID-19. Det drejer sig om langt hovedparten af minkbesætningerne.

Minkgylle fra de resterende ca. 300 besætninger er underlagt restriktioner for at minimere risikoen for spredning af COVID-19.

På baggrund af en risikovurdering fra Dansk Veterinærkonsortium (DK-VET) har Fødevarestyrelsen fastsat restriktionerne for håndtering af gylle fra disse resterende minkbesætninger. Det fremgår blandt andet af risikovurderingen, at COVID-19-virus i gylle inaktiveres ved pH over 12 (*”Risikovurdering om rengøring af tomte minkstalde på smittede farme”*, DK-VET 17. november 2020). En overvejende del af minkavlerne, der havde mistænkt eller konstateret smittede besætninger, har indgået aftale om rengøring og desinfektion, hvor gyllen skal kalkes til pH på mindst 12. I den kompensation, der ifølge aftalerne udbetales til minkavlerne, indgår dækning af omkostningerne til kalkning til pH på mindst 12.

Efter indgåelse af aftalerne med berørte minkavlere blev alternativer til kalkning efterlyst med henvisning til miljømæssige konsekvenser ved kalkning. Fødevarestyrelsen har derfor blandt andet vurderet muligheden for at lade gyllen henstå i en periode uden kalkning. DK-VET har i ovennævnte risikovurdering oplyst, at virus kan forventes at være inaktiveret til juni 2021.

Fødevarestyrelsen har ud fra en samlet vurdering fastsat for alle de berørte minkbesætninger, at gyllen uden forudgående behandling først kan udbringes efter den 31. maj 2021.

Hvis minkavleren foretrækker at udbringe gyllen tidligere, skal gyllen enten kalkes til pH på mindst 12, eller behandles efter andre metoder, der sikrer, at der ikke kan spredes COVID-19. Hvis minkavleren vil benytte andre metoder, så kræver det en tilladelse fra Fødevarestyrelsen.

Disse tre muligheder er beskrevet i brev fra Fødevarestyrelsen af 26. januar 2021 til de berørte minkavlere. I brevet anføres endvidere, at *"når husdyrgødning kalkes, vil der blive frigjort ammoniak til omgivelserne. Dette kan lokalt udgøre en risiko for særligt følsomme områder. Derfor skal du orientere kommunen forud for kalkning af husdyrgødning."*

Et eksempel på andre måder at behandle gyllen på kan være hygiejnisering, hvor gyllen opvarmes til mindst 70 grader i mindst 1 time. Det kan f.eks. foregå i biogasanlæg med hygiejniseringsenhed, der kan hygiejnisere materiale, inden det bioforgasses. Fødevarestyrelsen har også undersøgt muligheden for forsuring til pH under 3. En forsuring til pH under 3 vurderes at kunne inaktivere COVID-19-virus. Forsuring foreslås dog ikke fra Fødevarestyrelsen, da Fødevarestyrelsen har fået oplyst, at maskiner og udstyr ville kunne tage skade ved kontakt med gylle med så lav pH.

Fødevarestyrelsen har desuden undersøgt, om man vil kunne teste gylle for indhold af smittefarlige COVID-19-viruspartikler. På baggrund af en vurdering fra DK-VET ("*Mulighed for at friteste minkgylle for coronavirus*", DK-VET december 2020) vurderer Fødevarestyrelsen, at det ikke er en praktisk anvendelig løsning, idet antallet af prøver, der vil skulle tages fra hver gylletank for at sikre en repræsentativ undersøgelse, ville blive alt for stort, til at det er praktisk eller økonomisk realiserbart.

Fødevarestyrelsen er således åben for anvendelse af andre metoder. Men det skal sikres, at udbringning af gyllen ikke vil kunne udgøre en risiko for spredning af sygdommen.

Fødevarestyrelsen bemærker afslutningsvis, at der gives kompensation for udgift til tilførsel af kunstgødning til erstatning for dokumenteret tab af næringsværdi i gyllen som følge af kalkning."

Rasmus Prehn

/

Nikolaj Veje